

Mandat for Nasjonalt utvalg for vurdering av forskning på menneskelige levninger (Skjelettutvalget)

Mandat for Nasjonalt utvalg for vurdering av forskning på menneskelige levninger (Skjelettutvalget) er gitt av Den nasjonale forskningsetiske komité for medisin og helsefag (NEM), Den nasjonale forskningsetiske komité for naturvitenskap og teknologi (NENT) og Den nasjonale forskningsetiske komité for samfunnsvitenskap og humaniora (NESH). Mandatet ble sist revidert i juni 2024.

1. Utvalget er et tverrfaglig utvalg i De nasjonale forskningsetiske komiteene (FEK).
2. Utvalget er faglig uavhengig.
3. Den nasjonale forskningsetiske komité for medisin og helsefag (NEM), Den nasjonale forskningsetiske komité for naturvitenskap og teknologi (NENT) og Den nasjonale forskningsetiske komité for samfunnsvitenskap og humaniora (NESH) oppnevner medlemmene, inkludert leder og nestleder.
4. Utvalgets mandat revideres ved behov. NEM, NENT og NESH har ansvar for å vedta revidert mandat.
5. Utvalget er rådgivende og skal bidra til å fremme etisk god og ansvarlig forskning på menneskelige levninger.
6. Utvalget skal gi råd og veiledning, i dialog med institusjoner og enkeltforskere, i forskningsetiske spørsmål relatert til forskning på menneskelige levninger. Utvalget skal behandle enkeltsaker i utvalgsmøter. Utvalget skal også utarbeide og revidere veiledere og bidra med opplæring, undervisning og formidling på feltet.
7. Utvalget kan behandle forskningsetiske saker og gi råd i forskningsetiske spørsmål knyttet til blant annet forskningsprosjekter, undervisning, formidling, utstillinger, repatriering, samt håndtering av menneskelige levninger i forvaltningen og i arkeologiske utgravninger (listen er ikke uttømmende).
8. Menneskelige levninger skal her forstås som intakte skjeletter, deler av skjeletter, og annet menneskelig (humant) biologisk materiale fra avdøde personer. Det kan blant annet dreie seg om levninger ved offentlige museer og andre samlinger av kulturhistorisk betydning, levninger fra arkeologiske utgravninger, eller levninger som aldri har vært i jorden, for eksempel fra kister og sarkofager.
9. Utvalget skal arbeide etter de til enhver tid gjeldende anerkjente forskningsetiske normer, slik det blant annet er nedfelt i forskningsetiske retningslinjer og veiledere utarbeidet av nasjonale og internasjonale organer.
10. Utvalget skal arbeide etter lovverk, som kulturminneloven [1], svalbardmiljøloven [2] og gravplassloven [3], samt relevante konvensjoner Norge har sluttet seg til.
11. Utvalget skal ha ti medlemmer, samt én vararepresentant. Ni av medlemmene, samt vararepresentanten, skal være vitenskapelig fagkyndige fra relevante fagområder. Ett av de fagkyndige medlemmene skal ha bakgrunn i forskning innen samisk kultur og samfunn. For å sikre legitimitet og forankring bør tre av de fagkyndige medlemmene være fra henholdsvis NEM, NENT og NESH. I tillegg skal utvalget ha en lekrepresentant.

Medlemmene skal oppnevnes for en periode på fire år, med mulighet for forlengelse i én periode. Medlemmene får godtgjørelse etter satser for statlige utvalg.

12. Utvalget er beslutningsdyktig når minst to tredeler av komiteens medlemmer og herunder leder eller nestleder er til stede.

13. Utvalget treffer avgjørelser ved konsensus. Ved uenighet treffes avgjørelser ved alminnelig flertall. Ved stemmelikhet er leders eller, om leder ikke er til stede, nestleders stemme avgjørende.

[1] Lov 9. juni 1979 nr. 50 om kulturminner ([kulturminneloven](#)).

[2] Lov 15. juni 2001 nr. 79 om miljøvern på Svalbard ([svalbardmiljøloven](#)).

[3] Lov 7. juni 1996 nr. 32 om gravplasser, kremasjon og gravferd ([gravplassloven](#)).